



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **Z. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, odbor vnitřních věcí a krajský živnostenský úřad, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2013, č. j. 122401/2013/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2013, č. j. 51 A 19/2013 – 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Komise k projednávání přestupků města Kutná Hora rozhodnutím ze dne 31. 5. 2013, č. j. KPP 307/050919/2012/R, uznala žalobce vinným z přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, kterého se měl dopustit tím, že dne 27. 9. 2012 kolem 7:25 h úmyslně narušil občanské soužití jiným hrubým jednáním – v parku Na Náměstí v Kutné Hoře fyzicky napadl D. M. (dal jí pěstí do tváře). Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.000 Kč a povinnost nahradit státu náklady řízení v téže výši. Odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně zamítl žalovaný jako opožděné v záhlaví specifikovaným rozhodnutím.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u krajského soudu, který jej usnesením ze dne 25. 9. 2013 vyzval k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu. Současně jej upozornil, že nebude-li poplatek ve výši 3.000 Kč do 3 dnů od doručení výzvy zaplacen, soud řízení zastaví. Usnesením ze dne 31. 10. 2013, č. j. 51 A 19/2013 – 18, pak krajský soud řízení zastavil. V odůvodnění usnesení konstatoval, že výzva k zaplacení poplatku byla žalobci doručena dne 28. 10. 2013, náhradní splatnost poplatku tak měla uplynout dne 31. 10. 2013, přičemž do tohoto dne nebyl poplatek zaplacen.

[3] Usnesení krajského soudu o zastavení řízení napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností, v níž uvedl, že s rozhodnutím soudu nesouhlasí, že to on byl napaden a že má svědka, který danou verzi potvrzuje. K výzvě Nejvyššího správního soudu stěžovatel kasační stížnost doplnil o námitku, podle níž bylo postupem krajského soudu porušeno jeho právo na to, aby jeho věc byla meritorně posouzena soudem. Toto právo bylo porušeno jednak tím, že řízení bylo zastaveno dříve, než uplynula lhůta k zaplacení soudního poplatku, dále pak tím, že stěžovatel splňoval podmínky pro osvobození od placení soudního poplatku.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se domnívá, že kasační stížnost byla podána opožděně, po uplynutí zákonné lhůty k jejímu podání.

II. Splnění podmínek řízení

[5] Nejvyšší správní soud nejprve ověřoval, zda jsou splněny všechny podmínky řízení o předmětné kasační stížnosti.

[6] Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí krajského soudu, které stěžovatel napadá. Stěžovatel kasační stížnost podal k poštovní přepravě dne 13. 5. 2014, kasačnímu soudu byla doručena dne 15. 5. 2014. Usnesení krajského soudu bylo přitom vydáno již dne 31. 10. 2013.

[7] Jak však Nejvyšší správní soud ověřil ze spisu krajského soudu, krajský soud kasační stížností napadené usnesení nejprve doručoval tak, že rovnou vyvěsil na úřední desce výzvu k vyzvednutí písemnosti u soudu podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), aniž by se před tím pokusil písemnost doručit jiným způsobem. Při doručování podle uvedeného ustanovení občanského soudního řádu přitom soud může přistoupit k vyvěšení výzvy k vyzvednutí písemnosti na úřední desku teprve poté, co selže předchozí pokus o doručení písemnosti do vlastních rukou adresáta z důvodu, že adresát písemnosti nebyl zastižen v místě doručování a výzvu mu zde nebylo možné zanechat. Takto krajský soud nepostupoval, a tak vyvěšením výzvy o uložení předmětné písemnosti ve dnech 4. 11. 2013 až 14. 11. 2013 nemohlo k řádnému doručení daného usnesení dojít.

[8] V soudním spise je dále založen přepis emailové zprávy, kterou stěžovatel soudu zaslal dne 7. 5. 2014. V uvedeném emailu žádá o zaslání usnesení, kterým krajský soud zastavil řízení, aby proti tomuto rozhodnutí mohl podat kasační stížnost. Podle přiložené

doručenky bylo stěžovateli téhož dne dané usnesení zasláno poštovní zásilkou (určenou do vlastních rukou) a stěžovatel si uloženou zásilku vyzvedl dne 13. 5. 2014. Téhož dne zaslal Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost.

[9] Krajský soud tedy stěžovateli napadené usnesení řádně doručil teprve dne 13. 5. 2014 a tohoto dne stěžovateli začala plynout lhůta k podání kasační stížnosti. Kasační stížnost tak byla podána ve lhůtě a nelze ji považovat za opožděnou.

[10] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že vzhledem k povaze věci netrval na povinném zastoupení advokátem, ani na zaplacení soudního poplatku. Jak totiž plyne z judikatury Nejvyššího správního soudu, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na splnění těchto jinak povinných náležitostí kasační stížnosti (k tomu viz např. rozsudky ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77, a ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37). Citovanou judikaturu lze přitom přiměřeně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc.

[11] Kasační soud stěžovatele vyzval toliko k tomu, aby kasační stížnost doplnil o důvody, pro které napadá usnesení krajského soudu. Poučil jej přitom, že pokud napadá usnesení, kterým krajský soud zastavil řízení, připadají v úvahu pouze důvody (kasační námitky) dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení (stěžovatelem v kasační stížnosti původně uplatněný důvod se týkal pouze věcné správnosti rozhodnutí správních orgánů).

[12] V reakci na tuto výzvu byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen přípis označený jako doplnění kasační stížnosti [obsahující námitky dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.], které za stěžovatele podal advokát Mgr. Tomáš Hobl. K přípisu bylo přiloženo usnesení, kterým Okresní soud v Kutné Hoře rozhodl, že stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 69/2014 přiznává osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu a dále ustanovuje k ochraně jeho zájmů v této věci zástupcem advokáta Mgr. Tomáše Hobla. Uvedené rozhodnutí však nemůže mít pro řízení před Nejvyšším správním soudem žádné účinky. Dané řízení se vede podle soudního řádu správního, a tak k rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta je v tomto řízení příslušný předseda senátu Nejvyššího správního soudu, nikoliv soudní tajemnice Okresního soudu v Kutné Hoře (§ 35 odst. 8, § 36 odst. 3, § 120 s. ř. s.). K uvedenému rozhodnutí proto Nejvyšší správní soud nepřihlíží a nadále jedná přímo se stěžovatelem. Doplnění kasační stížnosti tedy za stěžovatele učinila osoba, která k tomu nebyla oprávněna, k dotazu Nejvyššího správního soudu (kasační soud vyšel z úvahy, že zmatečný postup Okresního soudu v Kutné Hoře nemůže jít stěžovateli k tíži) však stěžovatel potvrdil, že daný přípis představuje projev jeho vůle.

[13] Chybějící náležitosti kasační stížnosti tedy stěžovatel řádně doplnil a nic nebrání jejímu věcnému projednání.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatel napadá rozhodnutí, kterým krajský soud zastavil řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Krajský soud postupoval podle § 47 písm. c) s. ř. s., podle nějž soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak zvláštní zákon. Zvláštním zákonem je v daném případě zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 4 odst. 1 písm. a) tohoto zákona vzniká poplatková povinnost v případě poplatku za řízení podáním žaloby. Tímto dnem je také poplatek splatný (§ 7 odst. 1 téhož zákona). Podle § 9 odst. 1 citovaného zákona platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

[16] Stěžovatel spolu s podáním žaloby soudní poplatek nezaplatil, a tak jej krajský soud usnesením ze dne 25. 9. 2013, č. j. 51 A 19/2013 – 14, vyzval k zaplacení poplatku ve lhůtě do 3 dnů od doručení tohoto usnesení. Uvedené usnesení zároveň obsahovalo poučení, že řízení bude v případě nezaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě zastaveno a že poplatník může u soudu podat návrh, aby mu bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků. Usnesení soud stěžovateli zaslal poštovní zásilkou určenou do vlastních rukou, podle doručky založené ve spise byla zásilka uložena a připravena k vyzvednutí u doručujícího orgánu dne 30. 9. 2013 a stěžovateli byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl. Jelikož si zásilku ve lhůtě 10 dnů nevyzvedl a nebylo možné ji vložit do schránky (z důvodu, že stěžovatel nemá domovní schránku), vrátil doručující orgán zásilku soudu. Soud poté vyvěsil na úřední desce výzvu podle § 49 odst. 2 o. s. ř.

[17] Podle § 49 odst. 4 o. s. ř. platí, že nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Krajský soud tak sice v odůvodnění usnesení, kterým zastavil řízení, uvedl, že výzva k zaplacení soudního poplatku byla žalobci doručena dne 28. 10. 2013, podle zákona však k jejímu doručení došlo již dne 11. 10. 2013. Krajský soud pak sice ještě vyvěsil na úřední desce výzvu k vyzvednutí písemnosti u soudu podle § 49 odst. 2 o. s. ř., ačkoliv by stačilo, kdyby na úřední desku vyvěsil sdělení o vrácení písemnosti soudu dle § 49 odst. 4 o. s. ř., uvedená skutečnost však nemůže mít žádný vliv na to, že k řádnému doručení písemnosti (usnesení č. j. 51 A 19/2013 – 14) došlo již posledním dnem lhůty, v níž byla písemnost připravena k vyzvednutí u provozovatele poštovních služeb.

[18] Je chybou stěžovatele, že si písemnost (usnesení, kterým byl vyzván k zaplacení soudního poplatku) nevyzvedl ve stanovené lhůtě a následně buď poplatek nezaplatil, nebo nepožádal soud o osvobození od placení soudních poplatků. Dané usnesení bylo stěžovateli doručováno na adresu, kterou uvedl v žalobě, přičemž například usnesení, kterým krajský soud zastavil v řízení, bylo stěžovateli v květnu roku 2014 zasláno rovněž na tuto adresu a stěžovatel si v tomto případě zásilku vyzvedl. Pokud si stěžovatel některé zásilky selektivně vyzvedává a některé ne a v důsledku toho zmešká soudem stanovenou lhůtu ke splnění určité procesní povinnosti, tak se nemůže divit, že řízení skončí v jeho neprospěch.

[19] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti namítl, že byl postupem krajského soudu zkrácen na svém právu na spravedlivý proces, neboť řízení bylo zastaveno dříve, než

uplynula lhůta k zaplacení soudního poplatku. Vzhledem k tomu, že k řádnému doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku došlo již dne 11. 10. 2013, uplynula lhůta stanovená daným usnesením dne 14. 10. 2013. Pokud krajský soud vydal usnesení, kterým zastavil řízení, dne 31. 10. 2013, měl stěžovatel ke splnění své poplatkové povinnosti dostatek času. Podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích navíc platí, že soud zruší usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než dané usnesení nabylo právní moci. Jelikož usnesení krajského soudu o zastavení řízení bylo stěžovateli řádně doručeno až dne 13. 5. 2014 (k tomu blíže viz výše), došlo k faktickému prodloužení doby, v níž mohl stěžovatel zaplatit soudní poplatek, na více než půl roku.

[20] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti dále namítl, že v době rozhodování krajského soudu o zastavení řízení splňoval předpoklady pro to, aby byl od placení soudního poplatku osvobozen. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. však může být osvobozen od soudních poplatků pouze účastník, který soudu doloží, že nemá dostatečné prostředky a to na základě své vlastní žádosti. Bylo tedy na stěžovateli, aby požádal krajský soud o osvobození od soudních poplatků, soud nemá povinnost (a ani možnost) zabývat se touto otázkou *ex offio*, tj. z úřední povinnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. října 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu